

KUNGSHOLMENS STADSDELSFÖRVALTNING
ÄLDRE OCH FUNKTIONSHINDRADE

DNR 007-052-08

SLUTRAPPORT
2008-01-31

PROJEKTLEDARE: PIA LINDBÄCK

Sid 21

För brukarna i tiden –

Ett organisations- och utvecklingsprojekt inom
Kungsholmens dagliga verksamheter/
Bergsgården och Västerbroplan

Innehållsförteckning

1. INLEDNING	23
1.1 Bakgrund	23
1.2 Effektmål	24
1.3 Projekt mål	24
1.4 Projektbeskrivning	24
1.4.1 Organisation	25
1.4.2 Utvecklad verksamhet	25
1.4.3 Budget i balans	25
2. RESULTAT	26
2.1 Effektmål	26
2.1.1 Organisation	26
2.1.2 Utvecklad verksamhet	26
2.1.3 Budget i balans	27
2.2 Projekt mål	27
2.2.1 Organisation	27
2.2.2 Utvecklad verksamhet	28
2.3 Tidsplan	28
3. ARBETSSÄTT	29
3.1 Projektorganisation	29
3.2 Metoder och verktyg	29
4. KVARSTÅENDE FRÅGOR	30
<i>Schemaläggning</i>	
<i>Dokumentation</i>	
<i>Fortsatt utveckling Arbetsplatspraktik (APP)</i>	
<i>Arbetsterapeuternas yrkesroll</i>	
<i>Pedagoger, vårdare och arbetsinstruktörer</i>	
<i>IT-stöd i verksamheterna</i>	
<i>Köksgrupp på S:t Eriksgatan 47</i>	
<i>Äldregrupp</i>	
<i>Marknadsföring</i>	
<i>Rutiner</i>	
5. SLUTORD	32

1 INLEDNING

Kungsholmens stadsdelsnämnd beslutade enligt verksamhetsplan 2007, att Bergsgårdens och Västerbroplans dagliga verksamheter från och med 2008 skulle drivas som en enhet med en gemensam ledningsorganisation i syfte att uppnå en mer effektiv verksamhet. Det beslutades att omorganisationen skulle ske i projektform. I samband med att de båda enheterna omorganiserades skulle det även ske en planering för utveckling och breddning av verksamheten utifrån nya önskemål från beställarna och brukarna.

1.1 Bakgrund

Efterfrågan av insatsen daglig verksamhet, enligt Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), och kraven på dess utformning och innehåll har förändrats under senare år på grund av att personer med delvis annorlunda behov och förväntningar, har tillkommit. Det finns flera skäl till denna utveckling.

Flertalet personer med funktionsnedsättning växer idag upp i sin egen familj. Detta skapar helt andra förutsättningar för den enskilde och högre förväntningar på vad arbetslivet ska innehålla för att kunna erbjuda en meningsfull dag, personlig utveckling och social gemenskap. Inom landstinget har det under den senaste tioårsperioden skett en successivt förändrad syn på diagnoskriterier och personkretstillhörighet.

Allt fler unga vuxna utreds idag inom Barn och Ungdomspsykiatri (BUP) där man finner att de uppfyller kriterierna för diagnosen Aspergers syndrom eller lindrig utvecklingsstörning. Personer med dessa diagnoser är ofta mycket ojämnt i sin begåvning. Om de får förståelse för sina svårigheter, ett adekvat stöd och en individuellt anpassad arbetssituation, klarar de mycket väl att utföra ett arbete, och ibland även ett kvalificerat sådant, på en arbetsplats.

I både Arbetsförmedlingens och Samhalls uppdrag ingår att erbjuda personer med funktionsnedsättning ett individuellt utformat stöd i syfte att de ska klara ett arbete inom den ordinarie arbetsmarknaden. Detta stöd ges i allt mindre utsträckning. I stället ökar de funktionsnedsattas utanförskap på arbetsmarknaden och även personer som varit yrkesverksamma i tio,

tjugo år slås ut i samband med arbetslivets ökade krav. Sammantaget ger detta en ökning av antalet personer med rätt till och i behov av *insatsen daglig verksamhet enligt § 9.10 LSS för personer som omfattas av personkrets 1 eller 2 och är i yrkesverksam ålder, saknar förvärvsarbete och inte utbildar sig.*

1.2 Effektmål

I projektdirektiven som antogs i april 2007, uttryckte förvaltningen det förväntade resultatet i tre effektmål

1. En gemensam och funktionell organisation för daglig verksamhet
2. En utvecklad daglig verksamhet som ännu bättre motsvarar efterfrågan från brukare och beställare
3. En budget i balans

1.3 Projektmål

Projektets mål var att tillsammans med personal i verksamheten

- producera ett dokument med förslag till ny organisation för Kungsholmens dagliga verksamhet 2008
- producera ett dokument med förslag till en ny arbetsmodell med inriktning mot samhällsintegrerad verksamhet i form av individuell arbetsplatspraktik på öppna arbetsmarknaden.

1.4 Projektbeskrivning

Projektet ” För brukarna i tiden ” är ett organisations- och utvecklingsprojekt inom Kungsholmens stadsdelsförvaltning som har pågått under perioden 2007-06-01 till och med 2007-11-30. Projektet har omfattat c:a 40 personal och 75 brukare inom Bergsgårdens och Västerbroplans dagliga verksamheter. Projektets målgrupp är nuvarande brukare/arbetstagare inom verksamheterna samt nya brukare som omfattas av personkrets 1 med rätt till insatsen daglig verksamhet enligt § 9.10 LSS.

Projektets uppgift har varit att på olika sätt förbereda den sammanslagning som ska ske 2008. I förberedelsearbetet ingick bland annat att arbeta fram en gemensam arbetskultur och värdegrund för den nya verksamheten samt utveckla fler arbetsmetoder som stödjer brukarnas behov.

För att uppnå det förväntade resultatet har projektet genomfört ett antal aktiviteter inom de tre delområdena organisation, verksamhetsutveckling

och budget.

1.4.1. Organisation

- Planeringsdag 1, ledd av organisationskonsult, tema: Teambuilding
- Studiebesök i varandras verksamheter
- Genomlysning av respektive verksamhet avseende tjänster, kompetens, budget, lokaler, datorstöd, brukare/arbetstagares behov, arbetskultur samt verksamhetsinnehåll
- Planeringsdag 2, tema: Organisationsmodell
- Inrättat samverkansgrupp
- Informationsmöte i samverkan med fack och personalavdelning, tema: Avtal – arbetsrätt - arbetskultur
- Planeringsdag 3, tema: Styrdokument

1.4.2. Utvecklad verksamhet

- Utbildat två arbetsterapeuter i
 - * kartläggningsmetodik
 - * MISA:s metod för individuellt stöd i arbetet
 - * KAT-kittet, ett samtalsredskap för, Kognitiv Affektiv Träning
- Inhandlat bedömningsinstrument till verksamheten
- Studiebesök i verksamheter som redan arbetar med kartläggning samt erbjuder individuellt utformad arbetsplatspraktik (APP)
- Tillämpning av kartläggning som utredningsmetodik
- Kontakt med arbetsförmedlingen
- Kontakt med Samhall
- Utforma, beskriva och dokumentera en arbetsmodell och metodik för hur man kan erbjuda brukarna ett mer kvalificerat stöd inom ramen för daglig verksamhet

1.4.3 Budget i balans

- Inventering av kostnader i respektive verksamhet
 - * lokaler
 - * personal
 - * drift
- Inventering av intäkter i respektive verksamhet
 - * Prognos över effekten av stadens nya ekonomiska fördelningssystem

- * Genomgång av brukarnas omsorgsnivåer
 - * Uppskattning av nya beställningar 2008
 - * Försäljning av varor och service
 - * Kontinuerlig uppföljning av budget i samarbete med ekonomienheten
- Försökt bredda verksamheten genom att efterfråga samarbete med arbetsplatser som erbjuder hyresfria lokaler mot tjänster från daglig verksamhet.

2. RESULTAT

2.1 Effektmål

2.1.1 Organisation

Projektets förslag till en ny gemensam och funktionell organisation för Bergsgården och Västerbroplan, namnändrat till Kungsholmens dagliga verksamhet – Bergsgården/Västerbroplan, har godkänts av beställaren samt förhandlats med arbetstagarnas fackliga representanter från Kommunal, SKTF, FSA samt Lärarförbundet 2007-11-27. Arbetstagarna lämnade ingen erinran mot förvaltningens förslag till ny organisation men framförde synpunkter som fördes till förhandlingsprotokollet.

För att bedöma om den nya organisationen motsvarar beställarens förväntningar föreslås att en första uppföljning och utvärdering görs inom 2008.

2.1.2 Utvecklad verksamhet

Två arbetsterapeuter inom verksamheten har utbildats i utredningsmetodik/ kartläggning och kan erbjuda kartläggning som en metod, för att få bättre kunskap om och förståelse för brukarens intressen, förmågor samt behov av stöd.

Under projektets senare del har arbetsterapeuterna utfört flera beställningar innehållande kartläggning av nya brukare.

Arbetsterapeuterna har även använt metoden, för att verksamheten ska kunna utforma ett ännu bättre stöd, till några brukare som redan har plats sedan tidigare.

Verksamheten har också utvecklat kompetens i att ge individuellt stöd i arbetet, genom den så kallade ISA-metoden, som går ut på att utifrån en trygg relation skapa stödjande strukturer som gör det möjligt för brukaren

att utföra arbetsuppgifter så självständigt som möjligt eller att klara att finnas med i arbetslivet och förstå arbetsuppgifter och sociala koder. Denna insats i form av Arbetsplatspraktik (APP) erbjuds från och med 2008.

För att få ett enhetligt mottagande av nya brukare till verksamheten har organisationen utökats med en mottagningsenhet.

Även här förslås att den nya modellen innehållande kartläggning, Arbetsplatspraktik samt mottagningsenhet följs upp inom 2008 för att utvärdera om förväntade effekter uppnåtts.

Beställarenheten uttryckte i inledningen av projektet önskemål om en ny verksamhet med inriktning mot äldre. Detta önskemål har inte kunnat tillgodoses inom ramen för projektet.

2.1.3 Budget i balans

När förslaget till ny organisation godkändes och förhandlades i november 2007 så byggde förslaget på den ekonomiska prognos som förelåg då, det vill säga en oförändrad budget 2008 för de båda verksamheterna.

2.2 Projektmål

2.2.1 Organisation

Projektet har presenterat ett förslag till en ny gemensam enhet innehållande mottagningsenhet och tre arbetslag.

Syftet är att organisation ska vara funktionell och utvecklad utifrån det uppdrag och den målgrupp som verksamheten har(bilaga 1).

Tidigare enheter omfattade 20-25 personal samt 35-45 brukare och var organiserad i sju respektive nio arbetsgrupper.

Projektet bedömde att det var alltför stora personalgrupper att arbetsleda och en alltför stor verksamhet att omfatta för en biträdande enhetschef.

För att främja dialogen och samarbetsklimatet i gruppen har projektet istället valt att under enhetschefen organisera enheten i tre mindre arbetslag ledd av varsin biträdande enhetschef. Arbetslagen omfattar nu 12-15 personal och 22-27 brukare fördelade i mindre arbetsgrupper.

Projektet har delat in arbetslagen med tanke på att innehållet i den dagliga verksamheten, så långt som möjligt, ska förena brukarna.

Utgångspunkten har varit brukarnas behov, intressen och förmågor i syfte att lättare finna rätt nivå för gemensamma aktiviteter samt utveckla

spetskompetens utifrån den lilla verksamhetens behov.
Projektet har också tydliggjort ansvar och funktion inom organisationen.

2.2.2 Utvecklad verksamhet

Projektet har arbetat fram en modell (bilaga 2) och nya metoder för att ge individuellt stöd till brukare som önskar prova på att praktisera inom olika arbetsområden ute i samhället alternativt inom daglig verksamhets egna yrkesinriktade grupper (Arbetslag 2 och 3).

Förutom att den nya enheten erbjuder en inriktning mot arbetsplatspraktik med stöd av två arbetsterapeuter/arbetshandledare så innehåller den en mottagningsenhet, bestående av enhetschef, biträdande enhetschefer samt de två arbetsterapeuterna som bland annat utbildats i kartläggningsmetodik.

Till den nya organisationen har förts en mottagningsenhet som är övergripande för alla grupper inom verksamheten.. Syftet med en mottagningsenhet är att kunna ge ett ännu bättre och mer strukturerat mottagande av nya brukare till verksamheten.

Modellen innehåller ett flödesschema (bilaga 2.1) som beskriver flödet mellan de olika delarna inom verksamheten samt ett flödesschema (bilaga 2.2) som beskriver de olika stegen för att verkställa insatsen inom verksamheten.

Projektet har också sammanställt ett informationsmaterial, ett häfte (bilaga 2.3) samt ett utkast till folder (bilaga 2.4), riktad till brukaren, som beskriver vad insatsen Arbetsplatspraktik (APP) inom Kungsholmens dagliga verksamhet innebär.

2.3 Tidsplan

Den faktiska projekttiden, sex månader, har varit kort med tanke på den dubbla uppgift som projektet haft. Projektperioden omfattande också sommarens semestrar vilket innebar att några arbetsveckor för projektet föll bort. Projektet avslutades 2007-11-30 men projektledarens anställning förlängdes till och med 2008-01-30 i syfte att färdigställa projektrapporten och medverka vid införandet av den nya organisationen.

3 ARBETSSÄTT

3.1 Projektorganisation

Ägare/beställare av projektet har varit avdelningschefen för Äldre och funktionshindrade inom Kungsholmens stadsdelsförvaltning.

I projektgruppen har förutom projektledare ingått verksamheternas respektive enhetschef samt biträdande enhetschef. Under en kortare period då Bergsgården saknade representant i projektgruppen förstärktes gruppen med en personalrepresentant från Bergsgården. Tre referensgrupper med representanter från facken, beställarenheten samt handikapprådet har varit kopplade till projektgruppen.

3.2 Metod och verktyg

En arbetsgrupp med två arbetsterapeuter, från verksamheten, har varit frikopplade inledningsvis 20 % men från och med hösten 50 % från sina ordinarie uppdrag för att utbilda sig i nya arbetsmetoder, praktisera dessa samt arbeta fram en modell för arbetsplatspraktik inom verksamheten.

Ytterligare en arbetsgrupp har bildats med verksamhetens sex arbetsterapeuter. Projektgruppen har haft två möten med dem utifrån frågeställningen, vilken roll och funktion, kopplat till brukarnas behov och verksamhetens uppgift, ska arbetsterapeuterna ha i den nya organisationen. Arbetsterapeuterna har fått i uppdrag att på egen hand arbeta vidare med frågeställningen i syfte att utforma ett förslag.

Två arbetsgrupper, en kring budget respektive en kring dokumentation, med personalrepresentanter från respektive arbetslag, bildades i slutet av projektet i syfte att stärka ledningsfunktionen i det fortsatta arbetet med dessa frågor samt för att uppnå större kunskap och delaktighet bland personalen i diskussionerna om budget och dokumentation.

Projektgruppen har träffats två tillfällen per vecka under hela projekttiden. Var annan vecka har projektgruppen träffat beställaren av projektet för avstämning och utvärdering av projektarbetet.

Projektledaren har kontinuerligt deltagit i enheternas personalmöte/APT

och rapporterat om projektarbetet.

Projektet har haft tre möten med beställarenhetens referensgrupp där de fått uttrycka behov och förväntningar samt framföra sina synpunkter på förslaget till ny organisation och utvecklad verksamhet.

Projektgruppen har kallat handikapprådets representanter till två möten. Ett av dessa fick ställas in på grund av att de inte hade möjlighet att närvara. Vid det möte som genomfördes uttryckte handikapprådets representant stort intresse för projektets planer för en verksamhet riktad mot brukare som önskar få stöd i att pröva på praktik ute på arbetsplatser.

Projektet har haft tre referensgruppsmöten samt ett första samverkansgruppsmöte tillsammans med representanterna för de fyra fackförbunden. Där utöver har projektgruppen, tillsammans med facken och personalavdelningen, bjudit in all personal i verksamheterna till ett möte kring arbetsrättsliga frågor. Mötena med facken har präglats av en konstruktiv dialog där facken visat stort intresse för projektet men också framfört synpunkter och förmedlat medlemmarnas oro inför den förestående förändringen. Frågeställningar som kommit upp har beaktats i riskanalysen (bilaga 1.5). Som projektmodell har i huvudsak Lilla Ratten använts vilket fungerat bra.

4 KVARSTÅENDE FRÅGOR

Schemaläggning

I samband med genomlysning av verksamheterna framkom att båda verksamheterna saknade schemalagda raster. Majoriteten av personalen uttrycker att de är nöjda med nuvarande ordning med inarbetad rast då man oftast äter tillsammans med brukarna. Men då det strider mot gällande arbetstidslag och varken fack eller personalavdelning kan se några omständigheter som friar verksamheten så måste verksamheten snarast schemalägga raster för personalen.

Dokumentation

Dokumentation ska ge förutsättningar för god kvalitet och för ett professionellt förhållningssätt i arbetet.

April 2006 antog staden nya riktlinjer för dokumentation inom omsorgen

om funktionshindrade. Dokumentation i form av genomförandeplaner har också lyfts fram som ett av de främsta målen, inom all omsorgs- verksamhet, i verksamhetsplanen för 2008. Projektet har därför planerat för att under januari 2008 genomföra ytterligare en genomgång i ämnet dokumentation för all personal inom den nya enheten. Det planeras även för en särskild utbildningssatsning för tre personal som ska utgöra spetskompetens i verksamheten och stödja sina kollegor.

Fortsatt utveckling Arbetsplatspraktik (APP)

APP-verksamheten behöver bygga upp ett nätverk av kontakter bland företag/förvaltningar/organisationer för att underlätta i planeringen av praktikplacering för de brukare som önskar en sådan form av daglig verksamhet.

APP-verksamheten har behov av en lokal som är skild från den ordinarie verksamheten eftersom deras målgrupp inte identifierar sig med den traditionella gruppen av brukare inom daglig verksamhet.

Arbetsterapeuternas yrkesroll

De sex arbetsterapeuter som innehar tjänst som arbetsterapeut, inom Bergsgården respektive Västerbroplans dagliga verksamhet, har idag ingen särskild roll i förhållande till kollegor eller brukare annat än att de kan förskriva hjälpmedel som brukare behöver för att använda i verksamheten. Det är angeläget att den diskussion som påbörjats kring ett tydliggörande av arbetsterapeuternas funktion i den nya organisationen slutförs så snart som möjligt.

Parallellt pågår en utredning inom Socialtjänstförvaltningen angående arbetsterapeuternas ansvar kopplat till dokumentationsskyldighet enligt Hälso- och sjukvårdslagen. Svaret från denna utredning väntas klart i början av 2008.

Pedagoger, vårdare och arbetsinstruktörer

Enheterna har haft olika kultur när det gäller bemanning av tjänster. De skiljer sig åt både när det gäller typ av tjänster och benämning av tjänster. Den nya organisationen behöver se över innehållet i dessa tjänster men även sträva efter att ha en enhetlig yrkesbenämning.

IT-stöd i verksamheten

Projektet har inventerat och sammanställt respektive arbetsgrupps behov av kompletterande datorutrustning och uppkopplingar. Enhetens IT-stöd kommer att tillgodoses under 2008.

Köksgrupp/S:t Eriksgatan 47

Administrationen på plan 4 och 5 på stadsdelsförvaltningen, S:t Eriksgatan 47 har efterfrågat möjligheten att daglig verksamhet förlägger en arbetsgrupp till förvaltningen med uppgift att bland annat sköta om kök och konferensrum. Planering för att starta en sådan grupp pågår.

Äldregrupp

Personer med utvecklingsstörning lever allt längre och utvecklar därför i allt högre grad åldersrelaterade sjukdomar. De brukare inom daglig verksamhet som har en hög levnadsålder, 55 +, kan därför behöva en verksamhet särskild anpassad efter äldres behov. Verksamheten fortsätter att arbeta med målet att starta en grupp med denna inriktning.

Marknadsföring

Utifrån det material som projektet delvis arbetat fram behöver verksamheten arbeta vidare med att utforma ett informationsmaterial som beskriver den nya enhetens verksamhet och målgrupper, och som kan användas externt. Den information som finns på intranätet behöver uppdateras och en egen webbsida skulle underlätta möjligheten att nå ut.

Rutiner

Den nya enheten behöver fortsätta att ta fram gemensamma rutiner samt skapa ett gemensamt system för allt som rör verksamheten.

5 SLUTORD

Det känns angeläget och roligt att kunna erbjuda en arbetsinriktad verksamhet till de brukare som är i behov av stöd för att komma ut på arbetsmarknaden i någon form. Men när Jobbtorgen utvidgar sin målgrupp i steg 2, till att även omfatta personer med funktionsnedsättning, så hoppas vi att fler brukare ska få stöd med praktik och arbete via Jobbtorgen i stället för via daglig verksamhet. Då skulle också brukarnas ges möjlighet att få lön för sitt arbete.

Genom Projektet - För brukaren i tiden har, Bergsgårdens och Västerbroplans dagliga verksamhet organiserats i en gemensam enhet. Ett omfattande utvecklingsarbete har startat inom verksamheten och den nya enheten som numer heter Kungsholmens dagliga verksamhet/ Bergsgården - Västerbroplan kan erbjuda många olika verksamheter, för brukare med skilda behov. 2008 kommer att bli ett händelserikt år med start av nya grupper och nya inriktningar.